

MINERALS DE NIQUEL Y COBALT A L'ALBIOL (TARRAGONA)

A la nombrosa serie de minerals trobats y citats á Catalunya ens cal afegirnhi tot sovint de nous, lo que demostra el ressurgiment que en aquesta branca de la Historia Natural va operantse á Catalunya.

Al realisar fa poch temps l'estudi de una antiga mina abandonada del terme de L'Albiol y denunciada de nou com de blenda y galena, ens cridá la atenció la presencia de unes taques verdoses que's destacaven clapejant el blanch dels carbonats de cals, plom y zinc, de les parets y sostre de la mina, depositats allí per les abundoses filtracions d'ayga. Com que'l nostre objecte era l'estudi de la potencia y condicions del filó de blenda y galena, de moment no'n ferem cas, atribuhint el color verdós aquell al carbonat de coure, per més que no era'l típic de la malaquita; pero visitant després una altra mina en explotació situada á cosa de un kilometre de la primera, tinguarem la sorpresa de veure entre'l munt de mineral depositat á boca-mina gran nombre d'~~exemplars~~ exemplars de galena y blenda barrejats ab altres minerals que per la seva típica coloració era indubtable que's tractava de minerals de níquel y de cobalt. Per si algun dupte hi hagués hagut ab la simple inspecció ocular, se presentaven ben manifestos en els exemplars exposats desde molt temps á la intemperie els óxits d'abdós minerals, ó sia les anomenades «flors del níquel y del cobalt» ab llurs típiques coloracions verdes y rosades. Axó ens indicá l'origen de les clapes verdoses trobades en la primera mina.

Aquests minerals de níquel y cobalt formen part dels filons de blenda y galena que en el terme de L'Albiol se troben atravessant en direcció N. á S. y sent paralels entre ells proximament, les piçarras primàries metamorfosades, y tenint per ganga el quarç. Aquest es el que forma el veritable filó, car els minerals se presentan en son interior á manera de petites bolsades hont se veu la blenda y galena en contacte íntim, pero ab marcat predomini de la blenda, que es laminar y de color axocolatada. Els minerals de níquel y cobalt accompanyen á la galena y fins pot dirse que son englobats per ella, de manera que en les bolsades en que hi ha molta galena son també abundosos, mentres que manquen per complet quan les bolsades son exclusivament de blenda.

Del seu exàmen químich resulta que's tracta de la *niquelina* y de la *cobaltina*, no citats encara, que ho sapiguém, á Catalunya.

La explotació industrial està tot just en el seu començament, per lo que no's pot avençar cap judici respecte á la importància que pugan adquirir els minerals aquets.

N. FONT Y SAGUÉ, *Pbre.*

Maig 1908.

CONTRIBUCIÓ Á LA FAUNA MALACOLOGIQUE DE CATALUNYA

ALGUNES XEROPHILES DEL GRUPO HELYOMANES, EXISTENTS EN LA
MEVA COLECCIÓ

- Helyomanes acomtiella* Locard. Pla del Llobregat (!)
- *agna* Hagenmüller. Mataró (Maluquer), Vilassar (Zulueta).
- *albovariegata* Caziot. Santa Coloma de Gramenet (!)
- *alluvonium* Servain. Horta (!)
- *aqualatensis* Salvañá. Igualada (Salvañá).
- *astata* Bourguignat. Palafrugell (Thieux), Casa Antúnez (!)
- *avenionensis* Bourguignat. Pla del Llobregat (!)
- *azami* Bourguignat. Montserrat (Marcet).
- *canovasiana* Servain. Badalona (!)
- *castroina* Servain. Ripoll (Maluquer).
- *citifiensis* Locard. Pla del Llobregat (!)
- *cysicensis* Coutagne. Palafrugell, sobre les oliveres (Thieux).
- *didymopsis* Fagot. Pla del Llobregat (!)
- *edax* Locard. Casa Antunez (!)
- *emporiensis* Fagot. Ampurias (Zulueta).